

Jeg tror, det er en heldig Form, Ministeren her har valgt.

Efter hvad jeg her har udtalt, vil det forstaaes, at jeg i det store og hele kan anbefale Lovforslaget til velvillig Under søgelse og Overvejelse. Skønt jeg har nogle finansielle Betæneligheder, mener jeg alligevel, at Forslagene som Helhed betragtet er saa nødvendige, at man maa se bort derfra, saa meget mere som Byrderne fordeles over en længere Aarrække. Men dermed er jeg ikke færdig med mine økonomiske Betæneligheder, og det vil jeg gerne til Slutning gøre nogle faa Bemærkninger om. Forholdet er jo det, at Statsbanerne ikke giver noget Overskud. Det vil sige, Overskud, rent forretningsmæssigt set, har vore Statsbaner aldrig givet. Og det har Rigsdagen heller ikke krævet. Men Rigsdagen har altid krævet en rimelig Forrentning af den Kapital, der er bunden i vore Statsbaneanlæg. Den udgør for Tiden ca. 300 Millioner, og den forrenter Statsbanedriften ikke. Jeg ved ikke, om vi nu staaer paa Nul, eller om Statsbanerne giver en Brøkdæl af en Procent, eller hvorledes Forholdet er, men saadant noget er det i alt Fald. Nu har vi altid hævdet, at det i Virkeligheden er utilbørligt, at Staten ikke faar nogen Rente af den store Kapital, der er bunden i Banerne. Vi har kunnet se bort fra, at de ikke gav den fulde Rente. Vi har altid erkendt, at Statsbanerne er et saa stort samfundsmæssigt Gode i kulturel Henseende, at man ikke burde forlange fuld Rente af dem. Men 3 pCt. har man dog altid ment, at de burde give. Ved Tarifførhøjelse i 1911 blev Forrentningen ogsaa bragt op dertil. Men paa Grund af Tidernes Ugunst, de høje Kulpriser, Lønforhøjelser, Dyrtidshjælpen o. s. v. er Forholdet blevet det, at vi nu er kommet ned paa det Standpunkt, hvor vi stod før Takstforhøjelsen i 1911. Dette Forhold anser jeg for at være meget uheldigt. Naar det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) gentagne Gange under Finanslovbehandlingen har henstillet til Regeringen at gennemføre en Takstforhøjelse, der kan bøde derpaa, kan jeg ganske dele hans Betragtninger. Jeg mener ogsaa, det er nødvendigt af den Grund, at det er højst udemokratisk at lade de Skatteydere, der sjældent benytter Statsbanerne, gennem deres Skatter betale et Driftsunderskud til Fordel for dem, hvis Forretning direkte er baseret paa Banerne. Og det saa meget mere, som vore Jernbanetakster er lavere end vore Nabolandes baade med Hensyn til Personer og Gods. Jeg har ved Haanden en Række Tabeller, som jeg benyttede, da

jeg forleden Aar gennemførte Takstforhøjelsen, og som viser dette. Men paa dette sene Tidspunkt skal jeg ikke komme ind paa at gengive Indholdet heraf, det kan der maaske blive Lejlighed til under den senere Forhandling. Jeg vil meget indtrængende henstille til den høje Regering at søge at bøde paa dette Forhold ved at gennemføre den Takstforhøjelse, som er nødvendig, og som jeg tænker mig skulde vedrøre Godset og de dyrere Pladser paa Jernbanerne. Jeg kan ikke se, at det er berettiget, at fremmede skal kunne transitere deres Gods i store Mængder gennem vort Land til en billigere Pris, end de kan gøre det hjemme i deres eget Land, og paa de danske Skatteydere Bekostning. Jeg henstiller som sagt til den høje Regering at tage dette Spørgsmaal under alvorlig Overvejelse. Jeg kan godt forstaa, at den højtærede Minister kun ugerne gaar til at søge en Takstforhøjelse gennemført. Jeg ved meget godt af egen Erfaring, at det ikke er paa den Slags, en Trafikminister bliver populær. Men jeg mener, at dette er et Forhold, som man maa se bort fra, naar det viser sig at være nødvendigt, og naar vi nu gaar til at føje 100 Mill. Kr. til den Anlægssum, der i Forvejen er, og naar man ikke tør forvente at komme ned paa det gamle Prisniveau, hverken for Materialier eller Lønninger, ser jeg ikke bedre, end at det bliver uafviselig nødvendigt at beskæftige sig alvorligt med Spørgsmaal om en Takstforhøjelse.

Med disse Ord skal jeg anbefale Lovforslaget til velvillig Overvejelse i det høje Ting.

Formanden: Jeg skal her afbryde Forhandlingerne for i Dag.

Tingets næste Møde holdes i Morgen, Torsdag den 25. Januar, Kl. 1 med følgende Dagsorden:

1) *Valg af 15 Medlemmer til et Udvalg angaaende:*

Forslag til Lov om Anlæg af Fiskerihavne paa Jyllands Vestkyst.

2) *Tredie Behandling af*

Forslag til Lov vedrørende Udfærdigelse af Valglisten for Aaret 1. April 1917 til 31. Marts 1918.

3) *Anden (sidste) Behandling af:*

Indstilling fra Udvalget for Forretningsordenen angaaende Ændring i Forretningsordenens § 8.